

Eduard Limonov (22. února 1943 – 17. března 2020)

„Не могу ответить на ваши вопросы. Времени нет, еду в клинику (Nemůžu odpovědět na vaše otázky, nemám čas, jedu do nemocnice),“ tak lakonicky zareagoval Eduard Limonov na naši skromnou žádost o rozhovor. Nezbylo nám tedy, než vybrat a přeložit některé odpovědi, které dal jinde a dříve...

*

„Doufám, že Salvini přispěje k odpoutání Itálie a Evropy od závislosti na USA,“ řekl Limonov loni v létě lombardskému časopisu *Terra Insubre*, spjatému s Ligou a italskou novou pravicí. Vyjádřil tak naději, živící všechny zastánce dekolonizace Eurasie od atlantismu. V rozhovoru poukazoval na rusofobii rozdmýchávanou západními liberalistickými intelektuály a politiky, sloužící jako záminka k ospravedlnění globalistického systému, jehož nositelé a podporovatelé vedou boj stále bohatnoucích proti stále chudnoucím. Hněv a strach lidu je tak místo na Západ směřován na Východ a na Jih – proti Rusům, Číňanům a muslimům. Zároveň však konstatoval, že ideologický narativ liberalistického mainstreamu nefunguje tak, jak by si jeho zadavatelé přáli. Stále více lidem v Itálii i jinde v Evropě je totiž jasné, že skutečné nebezpečí pro evropské národy nepředstavuje nějaké „ruské nebezpečí“, ale důsledný liberalismus, otvírající a potírající všechny meze... O Limonova byl v Itálii větší zájem než on sám i jeho tamní vydavatel očekávali. Na otázku, čím si to vysvětluje, odpověděl: „Protože lidé jako já se v Itálii moc ke slovu nedostanou, zveďte si hlavně liberály a liberasty.“

Ruský server Buro se nedávno mj. tázal takto: *Jaký je váš vztah k novým symbolům a hrdinům opozice? Letos se na jejich seznam dostal Jurij Duď a student-blogger Jegor Žukov a rapper Oxymoron, který se ho zastal.*

Limonov: Nad prvním se musím pousmát, nad Oxymoronem rozesmát. A Jegor Žukov, to je co? Tyhle typy jsou jak peříčka z polštáře – a to ty nejjemnější. Neberu je vážně. Našeho vedoucího petrohradské stranické organizace, Andreje Grebněva, podřízli na ulici, a partyzána Andreje Suchoradu z Primorska zastřelili policajti na balkóně v Ussurijsku. No a tak dál. Sedmnáct lidí zemřelo a vy na mně s Jegorem Žukovem a Duďem...

V dalších rozhovorech – není jich mnoho, hlavně z posledních let – také zaznělo:

Putin? „Mohl by být horší. Nedává si liberály k snídani. Některé finanční skupiny podporují Navalného a on [tj. Vladimir Vladimirovič] je nemůže ignorovat. Ale konec jeho království přijde. Ne od naší opozice, ta se doutnákem změny nestane, přijde zdola, od rozhořčených lidí.“

Sergej Skripal, bývalý špion otrávený v Anglii? „Lúžr. Učil staré historiky o KGB studenty MI6. Nebyl nebezpečný. Věřím, že to bylo nastrojené. Ale jak by to mohla pochopit Theresa Mayová? Škaredá, stará, bezdětná, jak Merklová.“

Trump? „Připomíná batmanovského Jokera. Není blázen, má jen dětskou představivost. A přesto se stal prezidentem...

USA? Nechce se vzdát úlohy světového čtení. Nakonec ale zápas prohraje.

Po rozpadu Sovětského svazu se veškerá státní politika řídila tím, aby se líbila Západu. Teď je situace trochu jiná, jenže pořád plníme mezinárodní závazky. Je to ale nutné?

Není nutné být naprostými idioty. Západ mezinárodní závazky porušuje vždy a všude, jakmile se mu to hodí. Zavraždění SSSR Západ uvítal širokým a laskavým úsměvem a sjednocení Německa i zničení Jugoslávie tleskal, ačkoli všechny tyto dramatické události naprosto odporovaly mezinárodním smlouvám podepsaným v Jaltě a Postupimi a dalším desítkám a stovkám menších mezinárodních úmluv.

Co si myslíte o současné ruské literatuře?

Literatura je v krizi. Tak důležitá jako v devatenáctém století už nikdy nebude. Povolání literáta je dávno nemódní. Že mě mnozí považují za zajímavého, není proto, že jsem spisovatel, ale že jsem dobrý řečník, mluvím jak ďábel! A kvůli mým politickým bojům. Kdybych byl myška píšící nějaké příběhy, nezajímalo by mě – jako osoba – nikoho. Psát příběhy si může každý, dokonce si můžete zaplatit kurzy, jak na to. Co má ještě význam, je způsob myšlení.

Když Váš románový hrdina Koleso [z knihy Будет ласковый вождь – Bude vlídný vůdce] hodnotí vůdcovy úvahy a výroky, na čí jste vlastně straně? Říká, že vůdce byl naivní, leccos prý nechápal. Přiznáváte takhle svoje chyby? Anebo snad některých svých činů litujete?

Koleso není hrdina, ale hlásná trouba. Co se týče „mých“ chyb, těm jsem se záměrně vyhnul. Zaprvé mnozí účastníci té události [jde o tzv. „inscenaci altajského spiknutí“, více k tomu v Monstrech] jsou živí a za druhé jsem nechtěl vytvořit autoportrét, ale portrét Vůdce. Mně se taky, tak jako Kolesovi, například zdá, že je ve mně hodně naivního.

O Carrèreovi (autoru biografie): „Seznámili jsme se v osmdesátých letech v Paříži. Po návratu do Moskvy jsem si na něho sotva kdy vzpomněl. Pak přijel a strávil se mnou několik týdnů. To, co pro mě udělal je skvělé. Oživil pro Francii mrtvého spisovatele! I když je to jen snůška představ francouzského buržuje o ruském spisovateli. Přestal jsem číst někde na straně třicet nebo čtyřicet, kde se píše, že v roce 1942 mohl být dělník v SSSR popraven za pozdní příchod do práce...“

Limonov byl francouzským beau monde pohřben poté, co ho režisér Paul Pawlikowski natočil, jak vyslal kulometnou dávku směrem k Sarajevu. Snobští avšak „po bruselsku“ uvědomějí bómondi ho exhumovali a očistili až poté, co byl v Rusku uvězněn coby Putinův protihráč. A Carrèreova biografie k této očistě notně přispěla... Ironií osudu, právě Pawlikowski podle ní hodlá natočit hraný film. Na otázku, zda četl scénář, Limonov odpověděl: „Můj názor není

nezbytný, nepožadují ho. Život veřejné osobnosti jí přece nepatří. A co, i kdyby mě vylíčili jako zloducha, nevadí mi to. Je mi pětasedmdesát a nemyslím, že budu ještě dlouho žít. Co si o mně lidé myslí, je mi jedno. Ostatně už to, že o vás někdo napíše knihu a točí film je Vítězství.“

Vydal jste už pátou Knihu mrtvých. Proč se pořád vracíte k nekrologům?

Člověk se stává pochopitelným až smrtí. Jen smrt za ním dělá tečku. Pročež mě zajímají lidi, které jsem znal a znám osobně, čím se završili, jak skončili, abych je na závěr posoudil. Většina nedopadla dobře. A nijak oslnivě. Vzpomínám a píšu nekrology. Laťku mám velice vysoko.